

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīrīṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών (3. Saṃyutta
Nikāya)

4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις
(4. Saḷāyatanaṇaṇaggo)

8. Οι συνδεδεμένες ομιλίες προς τους Επικεφαλής
(8. Gāmaṇisaṃyuttaṇa)

[SN 42.1-13, PTS 4.305-4.359]

PaliVerse

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών

---

4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις

8. Οι συνδεδεμένες ομιλίες προς τους Επικεφαλής

---

1. Η ομιλία για τον Τσάντα

353. Προέλευση στη Σαβάττχι. Τότε ο Τσάντα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Τσάντα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Ποια άραγε, σεβάσμιε κύριε, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία κάποιος εδώ που είναι οξύθυμος θεωρείται ακριβώς ως οξύθυμος; Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία κάποιος εδώ που είναι πράος θεωρείται ακριβώς ως πράος;» «Εδώ, αρχηγέ του χωριού, η λαγνεία κάποιου δεν έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή η λαγνεία δεν έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως οξύθυμος. Το μίσος δεν έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή το μίσος δεν έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως οξύθυμος. Η αυταπάτη δεν έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή η αυταπάτη δεν έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως οξύθυμος. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την οποία κάποιος εδώ που είναι οξύθυμος θεωρείται ακριβώς ως οξύθυμος».

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, η λαγνεία κάποιου έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή η λαγνεία έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι δεν τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, δεν εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως πράος. Το μίσος έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή το μίσος έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι δεν τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, δεν εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως πράος. Η αυταπάτη έχει εγκαταλειφθεί. Επειδή η αυταπάτη έχει εγκαταλειφθεί, οι άλλοι δεν τον εκνευρίζουν, και όταν εκνευρίζεται από τους άλλους, δεν εκδηλώνει εκνευρισμό. Αυτός θεωρείται ακριβώς ως πράος. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την οποία κάποιος εδώ που είναι πράος θεωρείται ακριβώς ως πράος».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Τσάντα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε! Όπως, Σεβάσμιε Κύριε, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον Ευλογημένο με πολλούς τρόπους. Εγώ, Σεβάσμιε Κύριε, καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον Ταλαπούτα

354. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Τότε ο Ταλαπούτα, ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ταλαπούτα, ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους ηθοποιούς, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο ηθοποιός που στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, κάνει τον κόσμο να γελά και να διασκεδάζει με αλήθειες και ψέματα, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών του γέλιου'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;» «Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό. Μη με ρωτάς αυτό». Για δεύτερη φορά ο Ταλαπούτα, ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους ηθοποιούς, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο ηθοποιός που στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, κάνει τον κόσμο να γελά και να διασκεδάζει με αλήθειες και ψέματα, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών του γέλιου'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;» «Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό. Μη με ρωτάς αυτό». Για τρίτη φορά ο Ταλαπούτα, ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους ηθοποιούς, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο ηθοποιός που στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, κάνει τον κόσμο να γελά και να διασκεδάζει με αλήθειες και ψέματα, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών του γέλιου'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;»

«Σίγουρα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, δεν μπορώ να σου πω -'αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό, μη με ρωτάς αυτό'. Αλλά όμως θα σου απαντήσω. Πρώτα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, τα όντα δεν έχουν απαλλαγεί από το πάθος, είναι δεμένα με τον δεσμό του πάθους. Σε αυτούς ο ηθοποιός στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, όσα φαινόμενα προκαλούν πάθος, αυτά τους παρουσιάζει ακόμη περισσότερο. Πρώτα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, τα όντα δεν έχουν απαλλαγεί από το μίσος, είναι δεμένα με τον δεσμό του μίσους. Σε αυτούς ο ηθοποιός στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, όσα φαινόμενα προκαλούν μίσος, αυτά τους παρουσιάζει ακόμη περισσότερο. Πρώτα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, τα όντα δεν έχουν απαλλαγεί από την αυταπάτη, είναι δεμένα με τον δεσμό της αυταπάτης. Σε αυτούς ο ηθοποιός στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, όσα φαινόμενα προκαλούν αυταπάτη, αυτά τους παρουσιάζει ακόμη περισσότερο. Αυτός, ο ίδιος μεθυσμένος και αμελής, αφού κάνει τους άλλους να μεθύσουν και να αμελήσουν, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στην κόλαση που ονομάζεται Παχάσα. Αν όμως έχει αυτήν την άποψη - 'Εκείνος ο ηθοποιός που στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, κάνει τον κόσμο να γελά και να διασκεδάζει με αλήθειες και ψέματα, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών του γέλιου', αυτή είναι η λανθασμένη άποψή του. Για αυτόν που έχει λανθασμένες απόψεις, αρχηγέ του χωριού, για ένα τέτοιο αρσενικό άτομο, λέω ότι υπάρχει ένας από δύο προορισμούς - στην κόλαση ή στο ζωικό βασίλειο».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ταλαπούτα ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών έκλαψε και έχυσε δάκρυα. «Αυτό λοιπόν δεν έλαβα από σένα, αρχηγέ του χωριού -'Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό'». «Σεβάσμιε κύριε, δεν κλαίω για αυτό που μου είπε ο Ευλογημένος· αλλά, σεβάσμιε κύριε, για πολύ καιρό εξαπατήθηκα, παραπλανήθηκα, παρασύρθηκα από τους δασκάλους των δασκάλων μου τους ηθοποιούς του παρελθόντος - 'Εκείνος ο ηθοποιός που στη μέση της σκηνής, στη μέση της παράστασης, κάνει τον κόσμο να γελά και να διασκεδάζει με αλήθεια και ψέμα, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών του γέλιου'». «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε! Όπως, Σεβάσμιε Κύριε, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον Ευλογημένο με πολλούς τρόπους. Εγώ, Σεβάσμιε Κύριε, καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Είθε να λάβω, Σεβάσμιε Κύριε, την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία». Ο Ταλαπούτα ο αρχηγός του χωριού των ηθοποιών έλαβε την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, έλαβε την πλήρη χειροτονία. Λίγο μετά την πλήρη χειροτονία του, ο σεβάσμιος Ταλαπούτα... κ.λπ... έγινε ένας από τους Άξιους. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τον επαγγελματία πολεμιστή

355. Τότε ο Γιοντατζίβα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, ο Γιοντατζίβα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους επαγγελματίες πολεμιστές, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο επαγγελματίας πολεμιστής που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;» «Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό». Για δεύτερη φορά... κ.λπ... Για τρίτη φορά ο Γιοντατζίβα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους επαγγελματίες πολεμιστές, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο επαγγελματίας πολεμιστής που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;»

«Σίγουρα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, δεν μπορώ να σου πω -'Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό'. Αλλά όμως θα σου απαντήσω. Εκείνος, αρχηγέ του χωριού, ο επαγγελματίας πολεμιστής που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, η συνείδησή του αυτή έχει συλληφθεί πριν κακώς, έχει κατευθυνθεί κακώς - 'Αυτά τα όντα ας σκοτωθούν ή ας δεθούν ή ας εξαλειφθούν ή ας καταστραφούν ή ας μην υπάρχουν'. Αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν· αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στην κόλαση που ονομάζεται

Παρατζίτα. Αν όμως έχει αυτήν την άποψη - 'Εκείνος ο επαγγελματίας πολεμιστής που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων', αυτή είναι η λανθασμένη άποψή του. Για αυτόν που έχει λανθασμένες απόψεις, αρχηγέ του χωριού, για ένα τέτοιο αρσενικό άτομο, λέω ότι υπάρχει ένας από δύο προορισμούς - στην κόλαση ή στο ζωικό βασίλειο».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Γιοντατζίβα, ο αρχηγός του χωριού, έκλαψε και έχυσε δάκρυα. «Αυτό λοιπόν δεν έλαβα από σένα, αρχηγέ του χωριού - 'Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό'». «Σεβάσμιε κύριε, δεν κλαίω για αυτό που μου είπε ο Ευλογημένος· αλλά, σεβάσμιε κύριε, για πολύ καιρό εξαπατήθηκα, παραπλανήθηκα, παρασύρθηκα από τους δασκάλους των δασκάλων μου τους επαγγελματίες πολεμιστές του παρελθόντος - 'Εκείνος ο επαγγελματίας πολεμιστής που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'». «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον ελεφαντοκαβαλάρη

356. Τότε ο Χατθάροχα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον ιππέα

357. Τότε ο Ασσάροχα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ασσάροχα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους ιππείς, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο ιππέας που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;» «Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό». Για δεύτερη φορά... κ.λπ... για τρίτη φορά ο Ασσάροχα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τους παλαιότερους ιππείς, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε - 'Εκείνος ο ιππέας που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;»

«Σίγουρα πράγματι, αρχηγέ του χωριού, δεν μπορώ να σου πω - 'Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό'. Αλλά όμως θα σου απαντήσω. Εκείνος, αρχηγέ του χωριού, ο ιππέας που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, η συνείδησή του αυτή έχει συλληφθεί πριν κακώς, έχει κατευθυνθεί κακώς - 'Αυτά τα όντα ας σκοτωθούν ή ας δεθούν ή ας εξαλειφθούν ή ας καταστραφούν ή ας μην υπάρχουν'. Αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον

σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στην κόλαση που ονομάζεται Παρατζίτα. Αν όμως έχει αυτήν την άποψη - 'Εκείνος ο ιππέας που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων', αυτή είναι η λανθασμένη άποψή του. Για αυτόν που έχει λανθασμένες απόψεις, αρχηγέ του χωριού, για ένα τέτοιο αρσενικό άτομο, λέω ότι υπάρχει ένας από δύο προορισμούς - στην κόλαση ή στο ζωικό βασίλειο».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ασάροχα, ο αρχηγός του χωριού, έκλαψε και έχυσε δάκρυα. «Αυτό λοιπόν δεν έλαβα από σένα, αρχηγέ του χωριού -'Αρκετά, αρχηγέ του χωριού, ας μείνει αυτό· μη με ρωτάς αυτό'». «Σεβάσμιε κύριε, δεν κλαίω για αυτό που μου είπε ο Ευλογημένος· αλλά, σεβάσμιε κύριε, για πολύ καιρό εξαπατήθηκα, παραπλανήθηκα, παρασύρθηκα από τους δασκάλους των δασκάλων μου τους ιππείς του παρελθόντος - 'Εκείνος ο ιππέας που στη μάχη καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται, αυτόν που καταβάλλει προσπάθεια και αγωνίζεται οι άλλοι τον σκοτώνουν και τον εξοντώνουν, αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών των νικημένων'». «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον γιο του Ασιμπάντακα

358. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλάντα, στο άλσος μανγκοδέντρων του Παβάrika. Τότε ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Οι βραχμάνοι, σεβάσμιε κύριε, από τις δυτικές χώρες, που κρατούν δοχεία νερού, που φορούν γιρλάντες από φύκια, που βυθίζονται στο νερό, που υπηρετούν τη φωτιά. Αυτοί τον νεκρό, τον πεθαμένο, τον ανυψώνουν λέγεται, τον ενημερώνουν λέγεται, τον εισάγουν στον ευδαιμονικό κόσμο λέγεται. Ο Ευλογημένος όμως, σεβάσμιε κύριε, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, είναι ικανός να κάνει έτσι ώστε όλος ο κόσμος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο;» «Τότε λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, θα σε ρωτήσω κάτι σχετικά με αυτό. Όπως σου αρέσει, έτσι να απαντήσεις».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, ας υποθέσουμε ότι υπήρχε εδώ ένας άνθρωπος που σκοτώνει έμβια όντα, που παίρνει αυτό που δεν του έχει δοθεί, που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, που λέει ψέματα, που μιλάει διχαστικά, που μιλάει σκληρά, που φλυαρεί, που είναι πλεονέκτης, που έχει κακόβουλο νου, που έχει λανθασμένες απόψεις. Αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Αυτός ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο ας επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο". Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, θα μπορούσε άραγε εκείνος ο άνθρωπος εξαιτίας της παράκλησης του μεγάλου πλήθους ανθρώπων ή εξαιτίας του επαίνου ή εξαιτίας του περιτριγυρίσματος με ενωμένες παλάμες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο;» «Όχι,

Σεβάσμιε Κύριε».

«Όπως, αρχηγέ του χωριού, ένας άνθρωπος θα έριχνε έναν μεγάλο βράχο σε μια βαθιά λίμνη νερού. Αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Ανάδυσσε, αγαπητέ βράχε, επίπλευσε, αγαπητέ βράχε, επίπλευσε στη στεριά, αγαπητέ βράχε". Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, θα μπορούσε άραγε εκείνος ο βράχος εξαιτίας της παράκλησης του μεγάλου πλήθους ανθρώπων ή εξαιτίας του επαίνου ή εξαιτίας του περιτριγυρίσματος με ενωμένες παλάμες να αναδυθεί ή να επιπλεύσει ή να επιπλεύσει στη στεριά;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Ακριβώς έτσι, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που σκοτώνει έμβια όντα, που παίρνει αυτό που δεν του έχει δοθεί, που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, που λέει ψέματα, που μιλάει διχαστικά, που μιλάει σκληρά, που φλυαρεί, που είναι πλεονέκτης, που έχει κακόβουλο νου, που έχει λανθασμένες απόψεις. Ακόμη κι αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Αυτός ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο ας επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο", ωστόσο εκείνος ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννιόταν στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, ας υποθέσουμε ότι υπήρχε εδώ ένας άνθρωπος που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τη διχαστική ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη φλυαρία, δεν είναι πλεονέκτης, δεν έχει κακόβουλο νου, έχει ορθή άποψη. Αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Αυτός ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο ας επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση". Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, θα μπορούσε άραγε εκείνος ο άνθρωπος εξαιτίας της παράκλησης του μεγάλου πλήθους ανθρώπων ή εξαιτίας του επαίνου ή εξαιτίας του περιτριγυρίσματος με ενωμένες παλάμες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Όπως, αρχηγέ του χωριού, ένας άνθρωπος αφού βύθιζε ένα δοχείο με βουτυρέλαιο ή ένα δοχείο με λάδι σε μια βαθιά λίμνη νερού, θα το έσπαγε. Εκεί ό,τι θα ήταν χαλίκι ή κεραμικό, αυτό θα πήγαινε προς τα κάτω· και ό,τι θα ήταν εκεί βουτυρέλαιο ή λάδι, αυτό θα πήγαινε προς τα πάνω. Αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Βυθίσου, αγαπητό βουτυρέλαιο, καταβυθίσου, αγαπητό βουτυρέλαιο, πήγαινε κάτω, αγαπητό βουτυρέλαιο". Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, θα μπορούσε άραγε εκείνο το βουτυρέλαιο εξαιτίας της παράκλησης του μεγάλου πλήθους ανθρώπων ή εξαιτίας του επαίνου ή εξαιτίας του περιτριγυρίσματος με ενωμένες παλάμες να βυθιστεί ή να καταβυθιστεί ή να πάει κάτω;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Ακριβώς έτσι, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την

ψευδολογία, απέχει από τη διχαστική ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη φλυαρία, δεν είναι πλεονέκτης, δεν έχει κακόβουλο νου, έχει ορθή άποψη, ακόμη κι αν ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, αφού συγκεντρωνόταν και συναθροιζόταν, τον παρακαλούσε, τον επαινούσε, τον περιτριγύριζε με ενωμένες παλάμες - "Αυτός ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο ως επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση", ωστόσο εκείνος ο άνθρωπος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννιόταν στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Έκτο.

7. Η ομιλία για την παρομοίωση με το χωράφι

359. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλάντα, στο άλσος μανγκοδέντρων του Παβάρικα. Τότε ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Δεν είναι αλήθεια, σεβάσμιε κύριε, ότι ο Ευλογημένος διαμένει με συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων;» «Ναι, αρχηγέ του χωριού, ο Τατχάγκατα διαμένει με συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων». «Τότε γιατί, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος διδάσκει τη Διδασκαλία σε μερικούς προσεκτικά, ενώ σε άλλους δεν διδάσκει τη Διδασκαλία τόσο προσεκτικά;» «Τότε λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, θα σε ρωτήσω κάτι σχετικά με αυτό. Όπως σου αρέσει, έτσι να απαντήσεις. Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, ως υποθέσουμε ότι εδώ ένας αγρότης οικοδεσπότης είχε τρία χωράφια - ένα χωράφι υπέρτατο, ένα χωράφι μεσαίο, ένα χωράφι κατώτερο, σκληρό, αλατούχο, κακό έδαφος. Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο αγρότης οικοδεσπότης που θέλει να τοποθετήσει σπόρους, πού θα τους τοποθετούσε πρώτα, σε εκείνο το χωράφι το υπέρτατο, ή σε εκείνο το χωράφι το μεσαίο, ή σε εκείνο το χωράφι το κατώτερο, σκληρό, αλατούχο, κακό έδαφος;» «Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο αγρότης οικοδεσπότης που θέλει να τοποθετήσει σπόρους, σε εκείνο το χωράφι το υπέρτατο εκεί θα τους τοποθετούσε. Αφού τους τοποθετούσε εκεί, σε εκείνο το χωράφι το μεσαίο εκεί θα τους τοποθετούσε. Αφού τους τοποθετούσε εκεί, σε εκείνο το χωράφι το κατώτερο, σκληρό, αλατούχο, κακό έδαφος εκεί μπορεί να τους τοποθετούσε ή μπορεί να μην τους τοποθετούσε. Για ποιο λόγο; Τουλάχιστον θα γίνει τροφή για τα βόδια».

«Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνο το χωράφι το υπέρτατο· ακριβώς έτσι είναι για μένα οι μοναχοί και οι μοναχές. Σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία - που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Διότι αυτοί, αρχηγέ του χωριού, διαμένουν έχοντας εμένα ως νησί, εμένα ως καταφύγιο, εμένα ως στέγη, εμένα ως προστασία. Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνο το χωράφι το μεσαίο· ακριβώς έτσι είναι για μένα οι λαϊκοί ακόλουθοι και οι λαϊκές ακόλουθοι. Και σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία - που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Διότι αυτοί, αρχηγέ του χωριού, διαμένουν έχοντας εμένα ως νησί, εμένα ως καταφύγιο, εμένα ως στέγη, εμένα ως προστασία. Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνο το χωράφι το κατώτερο, σκληρό, αλατούχο, κακό έδαφος·

ακριβώς έτσι είναι για μένα οι αλλόδοξοι ασκητές, βραχμάνοι και περιπλανώμενοι ασκητές. Και σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία -που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Ίσως να κατανοήσουν έστω και μία πρόταση, αυτό θα ήταν για την ευημερία και την ευτυχία τους για πολύ καιρό».

«Όπως, αρχηγέ του χωριού, ένας άνθρωπος θα είχε τρεις στάμνες νερού -μία στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που δεν διαρρέει και δεν στάζει, μία στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που διαρρέει και στάζει, μία στάμνα νερού με ρωγμή που διαρρέει και στάζει. Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που θέλει να αποθηκεύσει νερό, πού θα το έβαζε πρώτα, σε εκείνη τη στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που δεν διαρρέει και δεν στάζει, ή σε εκείνη τη στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που διαρρέει και στάζει, ή σε εκείνη τη στάμνα νερού με ρωγμή που διαρρέει και στάζει;» «Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο άνθρωπος που θέλει να αποθηκεύσει νερό, σε εκείνη τη στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που δεν διαρρέει και δεν στάζει θα το έβαζε· αφού το έβαζε εκεί, σε εκείνη τη στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που διαρρέει και στάζει θα το έβαζε· αφού το έβαζε εκεί, σε εκείνη τη στάμνα νερού με ρωγμή που διαρρέει και στάζει θα το έβαζε ή δεν θα το έβαζε. Για ποιο λόγο; Τουλάχιστον θα χρησιμεύσει για το πλύσιμο σκευών».

«Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνη η στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που δεν διαρρέει και δεν στάζει· ακριβώς έτσι είναι για μένα οι μοναχοί και οι μοναχές. Σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία - που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Διότι αυτοί, αρχηγέ του χωριού, διαμένουν έχοντας εμένα ως νησί, εμένα ως καταφύγιο, εμένα ως στέγη, εμένα ως προστασία. Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνη η στάμνα νερού χωρίς ρωγμή που διαρρέει και στάζει· ακριβώς έτσι είναι για μένα οι λαϊκοί ακόλουθοι και οι λαϊκές ακόλουθοι. Σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία - που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Διότι αυτοί, αρχηγέ του χωριού, διαμένουν έχοντας εμένα ως νησί, εμένα ως καταφύγιο, εμένα ως στέγη, εμένα ως προστασία. Όπως, αρχηγέ του χωριού, εκείνη η στάμνα νερού με ρωγμή που διαρρέει και στάζει· ακριβώς έτσι είναι για μένα οι αλλόδοξοι ασκητές, βραχμάνοι και περιπλανώμενοι ασκητές. Σε αυτούς εγώ διδάσκω τη Διδασκαλία - που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνω την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Για ποιο λόγο; Ίσως να κατανοήσουν έστω και μία πρόταση· αυτό θα ήταν για την ευημερία και την ευτυχία τους για πολύ καιρό». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον φουσητή του κοχυλίου

360. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλάντα, στο άλσος μανγκοδέντρων του Παβάρικα. Τότε ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, μαθητής των Τζαϊν, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, κάθισε στο πλάι. Στον Ασιμπαντχακαπούττα, τον αρχηγό του χωριού, που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Πώς άραγε, αρχηγέ του χωριού, ο Τζαϊν Νατάπουττα διδάσκει τη Διδασκαλία στους μαθητές;» «Έτσι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, ο Τζαϊν Νατάπουττα διδάσκει τη Διδασκαλία στους μαθητές: Όποιος σκοτώνει έμβιο ον, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση· όποιος

παίρνει κάτι μη δοσμένο, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση· όποιος συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση. Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται'. Έτσι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, ο Τζαΐν Νατάπουττα διδάσκει τη Διδασκαλία στους μαθητές». «'Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται', αν αυτό είναι έτσι, αρχηγέ του χωριού, κανείς δεν θα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, σύμφωνα με τα λόγια του Τζαΐν Νατάπουττα».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που σκοτώνει έμβια όντα, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, ποια περίοδος είναι μεγαλύτερη, εκείνη κατά την οποία σκοτώνει έμβιο ον ή εκείνη κατά την οποία δεν σκοτώνει έμβιο ον;» «Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο άνθρωπος που σκοτώνει έμβια όντα, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, μικρότερη είναι η περίοδος κατά την οποία σκοτώνει έμβιο ον, ενώ πράγματι μεγαλύτερη είναι η περίοδος κατά την οποία δεν σκοτώνει έμβιο ον». «'Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται', αν αυτό είναι έτσι, αρχηγέ του χωριού, κανείς δεν θα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, σύμφωνα με τα λόγια του Τζαΐν Νατάπουττα».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που παίρνει το μη δοσμένο, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, ποια περίοδος είναι μεγαλύτερη, εκείνη κατά την οποία παίρνει το μη δοσμένο ή εκείνη κατά την οποία δεν παίρνει το μη δοσμένο;» «Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο άνθρωπος που παίρνει το μη δοσμένο, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, μικρότερη είναι η περίοδος κατά την οποία παίρνει το μη δοσμένο, ενώ πράγματι μεγαλύτερη είναι η περίοδος κατά την οποία δεν παίρνει το μη δοσμένο». «'Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται', αν αυτό είναι έτσι, αρχηγέ του χωριού, κανείς δεν θα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, σύμφωνα με τα λόγια του Τζαΐν Νατάπουττα».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, ποια περίοδος είναι μεγαλύτερη, εκείνη κατά την οποία συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές ή εκείνη κατά την οποία δεν συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές;» «Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο άνθρωπος που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, μικρότερη είναι η περίοδος κατά την οποία συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, ενώ πράγματι μεγαλύτερη είναι η περίοδος κατά την οποία δεν συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές». «'Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται', αν αυτό είναι έτσι, αρχηγέ του χωριού, κανείς δεν θα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, σύμφωνα με τα λόγια του Τζαΐν Νατάπουττα».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, εκείνος ο άνθρωπος που είναι ψεύτης, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, ποια περίοδος είναι μεγαλύτερη, εκείνη κατά την οποία ψεύδεται ή εκείνη κατά την οποία δεν ψεύδεται;»

«Εκείνος, σεβάσμιε κύριε, ο άνθρωπος που είναι ψεύτης, αναφορικά με τις διάφορες περιόδους της νύχτας ή της ημέρας, μικρότερη είναι η περίοδος κατά την οποία ψεύδεται, ενώ πράγματι μεγαλύτερη είναι η περίοδος κατά την οποία δεν ψεύδεται». «'Σε ό,τι κυρίως διαμένει κανείς, από εκείνο οδηγείται', αν αυτό είναι έτσι, αρχηγέ του χωριού, κανείς δεν θα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, σύμφωνα με τα λόγια του Τζαϊν Νατάπουττα».

«Εδώ, αρχηγέ του χωριού, κάποιος Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση: 'Όποιος σκοτώνει έμβιο ον, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση· όποιος παίρνει κάτι μη δοσμένο, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση· όποιος συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση· όποιος ψεύδεται, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση'. Σε εκείνον τον Διδάσκαλο, αρχηγέ του χωριού, ένας μαθητής έχει πίστη. Αυτός σκέφτεται: 'Ο Διδάσκαλός μου έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση: όποιος σκοτώνει έμβιο ον, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση. Υπάρχει όμως έμβιο ον που έχει σκοτωθεί από μένα· και εγώ είμαι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση' - αποκτά αυτήν την άποψη. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνα τα λόγια, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνη τη σκέψη, χωρίς να απαρνηθεί εκείνη την άποψη, σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση. 'Ο Διδάσκαλός μου έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση: όποιος παίρνει κάτι μη δοσμένο, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση. Υπάρχει όμως μη δοσμένο που έχει παρθεί από μένα· και εγώ είμαι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση' - αποκτά αυτήν την άποψη. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνα τα λόγια, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνη τη σκέψη, χωρίς να απαρνηθεί εκείνη την άποψη, σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση. 'Ο Διδάσκαλός μου έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση: όποιος συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση'. Υπάρχει όμως λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά που έχει διαπραχθεί από μένα. 'Και εγώ είμαι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση' - αποκτά αυτήν την άποψη. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνα τα λόγια, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνη τη σκέψη, χωρίς να απαρνηθεί εκείνη την άποψη, σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση. 'Ο Διδάσκαλός μου έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση: όποιος ψεύδεται, όλος αυτός είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση'. Υπάρχει όμως ψέμα που έχει ειπωθεί από μένα. 'Και εγώ είμαι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση' - αποκτά αυτήν την άποψη. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνα τα λόγια, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνη τη σκέψη, χωρίς να απαρνηθεί εκείνη την άποψη, σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση.

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο

Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Αυτός με πολλούς τρόπους επικρίνει και επιπλήττει τον φόνο έμβιων όντων, και λέει: "Απέχετε από τον φόνο έμβιων όντων". Επικρίνει και επιπλήττει τη λήψη του μη δοσμένου, και λέει: "Απέχετε από τη λήψη του μη δοσμένου". Επικρίνει και επιπλήττει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, και λέει: "Απέχετε από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά". Επικρίνει και επιπλήττει την ψευδολογία, και λέει: "Απέχετε από την ψευδολογία". Σε εκείνον τον Διδάσκαλο, αρχηγέ του χωριού, ένας μαθητής έχει πίστη. Αυτός σκέφτεται έτσι - "Ο Ευλογημένος πράγματι με πολλούς τρόπους επικρίνει και επιπλήττει τον φόνο έμβιων όντων, και λέει: 'Απέχετε από τον φόνο έμβιων όντων'. Υπάρχει όμως έμβιο ον που έχω σκοτώσει, τόσο ή τόσο. Όποιο όμως έμβιο ον έχω σκοτώσει, τόσο ή τόσο, αυτό δεν είναι σωστό, αυτό δεν είναι καλό. Αν εγώ όμως μετανιώσω εξαιτίας αυτού. Αυτή η κακόβουλη πράξη μου δεν θα γίνει άπρακτη". Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείπει εκείνον ακριβώς τον φόνο έμβιων όντων. Και στο μέλλον απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Έτσι υπάρχει η εγκατάλειψη αυτής της κακόβουλης πράξης. Έτσι υπάρχει η υπέρβαση αυτής της κακόβουλης πράξης.

"Ο Ευλογημένος πράγματι με πολλούς τρόπους επικρίνει και επιπλήττει τη λήψη του μη δοσμένου, και λέει: 'Απέχετε από τη λήψη του μη δοσμένου'. Υπάρχει όμως μη δοσμένο που έχω πάρει, τόσο ή τόσο. Όποιο όμως μη δοσμένο έχω πάρει, τόσο ή τόσο, αυτό δεν είναι σωστό, αυτό δεν είναι καλό. Αν εγώ όμως μετανιώσω εξαιτίας αυτού, αυτή η κακόβουλη πράξη μου δεν θα γίνει άπρακτη". Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείπει εκείνη ακριβώς τη λήψη του μη δοσμένου. Και στο μέλλον απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου. Έτσι υπάρχει η εγκατάλειψη αυτής της κακόβουλης πράξης. Έτσι υπάρχει η υπέρβαση αυτής της κακόβουλης πράξης.

"Ο Ευλογημένος όμως με πολλούς τρόπους επικρίνει και επιπλήττει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, και λέει: 'Απέχετε από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά'. Υπάρχει όμως λανθασμένη συμπεριφορά στις αισθησιακές ηδονές που έχω διαπράξει, τόση ή τόση. Όποια όμως λανθασμένη συμπεριφορά στις αισθησιακές ηδονές έχω διαπράξει, τόση ή τόση, αυτό δεν είναι σωστό, αυτό δεν είναι καλό. Αν εγώ όμως μετανιώσω εξαιτίας αυτού, αυτή η κακόβουλη πράξη μου δεν θα γίνει άπρακτη". Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείπει εκείνη ακριβώς τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, και στο μέλλον απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά. Έτσι υπάρχει η εγκατάλειψη αυτής της κακόβουλης πράξης. Έτσι υπάρχει η υπέρβαση αυτής της κακόβουλης πράξης.

«Ο Ευλογημένος πράγματι με πολλούς τρόπους επικρίνει και αποδοκιμάζει την ψευδολογία, και λέει: "Απέχετε από την ψευδολογία". Υπάρχει όμως ψέμα που έχω πει, λίγο ή πολύ. Ό,τι όμως ψέμα έχω πει, λίγο ή πολύ, αυτό δεν είναι σωστό, αυτό δεν είναι καλό. Αν εγώ όμως μετανιώσω εξαιτίας αυτού, αυτή η κακόβουλη πράξη μου δεν θα γίνει άπρακτη". Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείπει εκείνη την ψευδολογία, και στο μέλλον απέχει από την ψευδολογία. Έτσι υπάρχει η εγκατάλειψη αυτής της κακόβουλης πράξης. Έτσι υπάρχει η υπέρβαση αυτής της κακόβουλης πράξης.

«Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου. Έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά. Έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχει από την ψευδολογία. Έχοντας εγκαταλείψει τη διχαστική ομιλία, απέχει από

τη διχαστική ομιλία. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία. Έχοντας εγκαταλείψει τη φλυαρία, απέχει από τη φλυαρία. Έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία, δεν είναι πλεονέκτης. Έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό και τη μοχθηρία, δεν έχει κακόβουλο νου. Έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη άποψη, έχει ορθή άποψη.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Όπως, αρχηγέ του χωριού, ένας δυνατός φυσικής κόχλου θα μπορούσε να ειδοποιήσει τις τέσσερις κατευθύνσεις χωρίς δυσκολία· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, αρχηγέ του χωριού, όταν η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οποιαδήποτε πράξη περιορισμένη δεν παραμένει εκεί, δεν επιμένει εκεί.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... Με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Όπως, αρχηγέ του χωριού, ένας δυνατός φυσικής κόχλου θα μπορούσε να ειδοποιήσει τις τέσσερις κατευθύνσεις χωρίς δυσκολία· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, αρχηγέ του χωριού, όταν η απελευθέρωση του νου μέσω αταραξίας έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οποιαδήποτε πράξη περιορισμένη δεν παραμένει εκεί, δεν επιμένει εκεί». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Όγδοη.

9. Η ομιλία για την οικογένεια

361. Κάποτε ο Ευλογημένος περιπλανιόταν στους Κοσάλα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών και έφτασε στη Ναλάντα. Εκεί ο Ευλογημένος διέμενε στη Ναλάντα, στο άλσος μανγκοδέντρων του Παβάrika.

Εκείνη την περίοδο η Ναλάντα υπέφερε από λιμό, με δύσκολη διαβίωση, με λευκά οστά σκορπισμένα παντού, με τις σπορές να μην αποδίδουν. Εκείνη την περίοδο ο Τζαϊν Νατάπουττα διέμενε στη Ναλάντα μαζί με μια μεγάλη ακολουθία Τζαϊν. Τότε ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, μαθητής των Τζαϊν, πήγε εκεί όπου ήταν ο Τζαϊν Νατάπουττα· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Τζαϊν Νατάπουττα και κάθισε στο πλάι. Στον Ασιμπαντχακαπούττα, τον αρχηγό του χωριού, που καθόταν στο πλάι, ο Τζαϊν Νατάπουττα είπε αυτό - «Έλα εσύ, αρχηγέ του χωριού,

πρόσαψε κατηγορία στον ασκητή Γκόταμα. Έτσι θα διαδοθεί καλή φήμη για σένα - 'Ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, πρόσαψε κατηγορία στον ασκητή Γκόταμα που έχει τόσο μεγάλη υπερφυσική δύναμη, τόσο μεγάλη επιρροή'».

«Πώς όμως εγώ, σεβάσμιε κύριε, θα προσάψω κατηγορία στον ασκητή Γκόταμα που έχει τόσο μεγάλη υπερφυσική δύναμη, τόσο μεγάλη επιρροή;» «Έλα εσύ, αρχηγέ του χωριού, πήγαινε εκεί που είναι ο ασκητής Γκόταμα· αφού πλησιάσεις, πες έτσι στον ασκητή Γκόταμα - 'Δεν είναι αλήθεια, σεβάσμιε κύριε, ότι ο Ευλογημένος με πολλούς τρόπους επαινεί τη φροντίδα για τις οικογένειες, επαινεί την προστασία, επαινεί τη συμπόνια;' Αν λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ασκητής Γκόταμα, έτσι ερωτηθείς, απαντήσει έτσι - 'Ναι, αρχηγέ του χωριού, ο Τατχάγκατα με πολλούς τρόπους επαινεί τη φροντίδα για τις οικογένειες, επαινεί την προστασία, επαινεί τη συμπόνια', εσύ θα του έλεγες έτσι - 'Τότε γιατί, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος σε περίοδο λιμού, με δύσκολη διαβίωση, με λευκά οστά σκορπισμένα παντού, με τις σπορές να μην αποδίδουν, περιπλανιέται με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών; Ο Ευλογημένος ασκεί για την εκμηδένιση των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για τη συμφορά των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για την καταστροφή των οικογενειών!' Αυτή, αρχηγέ του χωριού, την ερώτηση με δύο άκρα, όταν ερωτηθεί ο ασκητής Γκόταμα, δεν θα μπορέσει ούτε να την φτύσει ούτε να την καταπιεί». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, στον Τζαϊν Νατάπουττα και αφού σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Τζαϊν Νατάπουττα, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο:

«Δεν είναι αλήθεια, σεβάσμιε κύριε, ότι ο Ευλογημένος με πολλούς τρόπους επαινεί τη φροντίδα για τις οικογένειες, επαινεί την προστασία, επαινεί τη συμπόνια;» «Ναι, αρχηγέ του χωριού, ο Τατχάγκατα με πολλούς τρόπους επαινεί τη φροντίδα για τις οικογένειες, επαινεί την προστασία, επαινεί τη συμπόνια». «Τότε γιατί, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος σε περίοδο λιμού, με δύσκολη διαβίωση, με λευκά οστά σκορπισμένα παντού, με τις σπορές να μην αποδίδουν, περιπλανιέται με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών; Ο Ευλογημένος ασκεί για την εκμηδένιση των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για τη συμφορά των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για την καταστροφή των οικογενειών». «Από εδώ, αρχηγέ του χωριού, ενενήντα έναν κοσμικούς κύκλους που θυμάμαι, δεν γνωρίζω άμεσα καμία οικογένεια που να έχει καταστραφεί απλώς από την προσφορά μαγειρεμένης τροφής. Αντίθετα, όσες οικογένειες είναι πλούσιες, με μεγάλο πλούτο, με μεγάλες απολαύσεις, με άφθονο χρυσό και ασήμι, με άφθονα περιουσιακά στοιχεία και εξοπλισμό, με άφθονα χρήματα και δημητριακά, όλες αυτές έχουν προκύψει από τη γενναιοδωρία, έχουν προκύψει από την αλήθεια και έχουν προκύψει από την ασκητική ζωή. Οκτώ λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι οι αιτίες, οκτώ οι συνθήκες για την καταστροφή των οικογενειών. Οι οικογένειες καταστρέφονται από τον βασιλιά, ή οι οικογένειες καταστρέφονται από τους κλέφτες, ή οι οικογένειες καταστρέφονται από τη φωτιά, ή οι οικογένειες καταστρέφονται από το νερό, ή τα αποθηκευμένα αγαθά χάνονται από τη θέση τους, ή οι κακοδιαχειριζόμενες επιχειρήσεις αποτυγχάνουν, ή στην οικογένεια εγείρεται ένας σπάταλος που σκορπίζει, διασκορπίζει και καταστρέφει τα πλούτη, και η παροδικότητα είναι η όγδοη. Αυτές λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι οι οκτώ αιτίες, οι οκτώ συνθήκες για την καταστροφή των οικογενειών. Ενώ υπάρχουν αυτές οι οκτώ αιτίες, αυτές οι οκτώ συνθήκες, αρχηγέ του χωριού, όποιος θα μου έλεγε έτσι -

‘Ο Ευλογημένος ασκεί για την εκμηδένιση των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για τη συμφορά των οικογενειών, ο Ευλογημένος ασκεί για την καταστροφή των οικογενειών’, αυτός, αρχηγέ του χωριού, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνα τα λόγια, χωρίς να εγκαταλείψει εκείνη τη σκέψη, χωρίς να απαρνηθεί εκείνη την άποψη, σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ασιμπαντχακαπούττα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ’ όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Ένατη.

10. Η ομιλία για τον Μανιτσούλακα

362. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκείνη την περίοδο, στο εσωτερικό παλάτι του βασιλιά, όταν η βασιλική συνέλευση είχε συγκεντρωθεί, εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - «Επιτρέπεται στους ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, ο χρυσός και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, συναινούν στον χρυσό και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δέχονται χρυσό και ασήμι!»

Εκείνη την περίοδο ο Μανιτσούλακα, ο αρχηγός του χωριού, καθόταν σε εκείνη τη συνέλευση. Τότε ο Μανιτσούλακα, ο αρχηγός του χωριού, είπε σε εκείνη τη συνέλευση: «Ας μην μιλούν έτσι οι κύριοι. Δεν επιτρέπεται στους ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, ο χρυσός και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν συναινούν στον χρυσό και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν δέχονται χρυσό και ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, έχουν αποθέσει τα πολύτιμα πετράδια και τον χρυσό, έχουν απομακρυνθεί από τον χρυσό και το ασήμι». Ο Μανιτσούλακα, ο αρχηγός του χωριού, κατάφερε να πείσει εκείνη τη συνέλευση. Τότε ο Μανιτσούλακα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Μανιτσούλακα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Εδώ, σεβάσμιε κύριε, στο εσωτερικό παλάτι του βασιλιά, όταν η βασιλική συνέλευση είχε συγκεντρωθεί, εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - ‘Επιτρέπεται στους ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, ο χρυσός και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, συναινούν στον χρυσό και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δέχονται χρυσό και ασήμι’. Όταν αυτό ειπώθηκε, εγώ, σεβάσμιε κύριε, είπα σε εκείνη τη συνέλευση: ‘Ας μην μιλούν έτσι οι κύριοι. Δεν επιτρέπεται στους ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, ο χρυσός και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν συναινούν στον χρυσό και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν δέχονται χρυσό και ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, έχουν αποθέσει τα πολύτιμα πετράδια και τον χρυσό, έχουν απομακρυνθεί από τον χρυσό και το ασήμι’. Κατάφερα, σεβάσμιε κύριε, να πείσω εκείνη τη συνέλευση. Μήπως εγώ, σεβάσμιε κύριε, έτσι απαντώντας, λέω αυτό που έχει πει ο Ευλογημένος, και δεν συκοφαντώ τον Ευλογημένο με ψέματα, και εξηγώ σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση;»

«Πράγματι εσύ, αρχηγέ του χωριού, έτσι απαντώντας, λες αυτό που έχω πει, και δεν με συκοφαντείς με ψέματα, και εξηγείς σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση. Διότι, αρχηγέ του χωριού, δεν επιτρέπεται στους ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, ο χρυσός και το ασήμι, οι ασκητές,

μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν συναινούν στον χρυσό και το ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, δεν δέχονται χρυσό και ασήμι, οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, έχουν αποθέσει τα πολύτιμα πετράδια και τον χρυσό, έχουν απομακρυνθεί από τον χρυσό και το ασήμι. Σε όποιον, αρχηγέ του χωριού, επιτρέπεται ο χρυσός και το ασήμι, σε αυτόν επιτρέπονται και τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής. Σε όποιον επιτρέπονται τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, αυτό, αρχηγέ του χωριού, πρέπει να το θεωρείς κατηγορηματικά ως πρακτική μη ασκητή, ως πρακτική μη μαθητή του υιού των Σάκυα. Επιπλέον, αρχηγέ του χωριού, λέω έτσι: το χορτάρι πρέπει να αναζητείται από αυτόν που χρειάζεται χορτάρι, το ξύλο πρέπει να αναζητείται από αυτόν που χρειάζεται ξύλο, το κάρο πρέπει να αναζητείται από αυτόν που χρειάζεται κάρο, ο άνθρωπος πρέπει να αναζητείται από αυτόν που χρειάζεται άνθρωπο. Δεν λέω όμως, αρχηγέ του χωριού, ότι με κανέναν τρόπο 'ο χρυσός και το ασήμι πρέπει να γίνονται αποδεκτά ή να αναζητούνται!'. Δέκατη.

11. Η ομιλία για τον Μπαντράκα

363. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Μάλλα· Ουρουβελακάππα ήταν το όνομα μιας κωμόπολης των Μάλλα. Τότε ο Μπαντράκα, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Μπαντράκα, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας μου διδάξει ο Ευλογημένος την προέλευση και την πάροδο του υπαρξιακού πόνου». «Αν εγώ, αρχηγέ του χωριού, σου δίδασκα την προέλευση και την πάροδο του υπαρξιακού πόνου σχετικά με το παρελθόν - 'έτσι ήταν στο παρελθόν', εκεί θα μπορούσε να υπάρξει σε σένα αβεβαιότητα, θα μπορούσε να υπάρξει αμφιβολία. Αν εγώ, αρχηγέ του χωριού, σου δίδασκα την προέλευση και την πάροδο του υπαρξιακού πόνου σχετικά με το μέλλον - 'έτσι θα είναι στο μέλλον', ακόμη και εκεί θα μπορούσε να υπάρξει σε σένα αβεβαιότητα, θα μπορούσε να υπάρξει αμφιβολία. Αλλά εγώ, αρχηγέ του χωριού, ακριβώς εδώ καθισμένος, σε σένα ακριβώς εδώ καθισμένο, θα διδάξω την προέλευση και την πάροδο του υπαρξιακού πόνου. Άκουσέ το, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο Μπαντράκα, ο αρχηγός του χωριού, στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, υπάρχουν σε σένα στην Ουρουβελακάππα άνθρωποι για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους θα εγείρονταν σε σένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος;» «Υπάρχουν σε μένα, σεβάσμιε κύριε, στην Ουρουβελακάππα άνθρωποι για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος». «Υπάρχουν όμως σε σένα, αρχηγέ του χωριού, στην Ουρουβελακάππα άνθρωποι για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους δεν θα εγείρονταν σε σένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος;» «Υπάρχουν σε μένα, σεβάσμιε κύριε, στην Ουρουβελακάππα άνθρωποι για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους δεν θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος». «Ποια άραγε, αρχηγέ του χωριού, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία για μερικούς ανθρώπους της Ουρουβελακάππα από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους θα εγείρονταν σε σένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος;» «Για εκείνους τους ανθρώπους της

Ουρουβελακάππα, σεβάσμιε κύριε, για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος, υπάρχει σε μένα θέληση και πάθος για αυτούς. Για εκείνους όμως τους ανθρώπους της Ουρουβελακάππα, σεβάσμιε κύριε, για τους οποίους από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξή τους δεν θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος, δεν υπάρχει σε μένα θέληση και πάθος για αυτούς». «Με αυτή τη Διδασκαλία, αρχηγέ του χωριού, που έχει ιδωθεί, που έχει γνωστεί, που είναι άμεσα αποτελεσματική, που έχει επιτευχθεί, που έχει διεισδυθεί, οδήγησε συμπεράσμα για το παρελθόν και το μέλλον - 'οποιοσδήποτε πόνος εγειρόμενος εγέρθηκε στο παρελθόν, όλος αυτός είχε ως ρίζα την επιθυμία, είχε ως πηγή την επιθυμία. Διότι η επιθυμία είναι η ρίζα του υπαρξιακού πόνου. Και οποιοσδήποτε πόνος εγειρόμενος θα εγερθεί στο μέλλον, όλος αυτός θα έχει ως ρίζα την επιθυμία, θα έχει ως πηγή την επιθυμία. Διότι η επιθυμία είναι η ρίζα του υπαρξιακού πόνου'». «Θαυμαστό, σεβάσμιε κύριε, εκπληκτικό, σεβάσμιε κύριε! Πόσο καλά ειπωμένο είναι αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τον Ευλογημένο - 'οποιοσδήποτε πόνος εγειρόμενος εγείρεται, όλος αυτός έχει ως ρίζα την επιθυμία, έχει ως πηγή την επιθυμία. Διότι η επιθυμία είναι η ρίζα του υπαρξιακού πόνου'. Υπάρχει σε μένα, σεβάσμιε κύριε, ένας γιος ονόματι Τσιραβάσι που διαμένει έξω από την πόλη σε δημόσιο ξενώνα. Έτσι εγώ, σεβάσμιε κύριε, σηκώνομαι νωρίς το πρωί και στέλνω έναν άνδρα - 'πήγαινε, φίλε, μάθε για τον νεαρό Τσιραβάσι'. Και όσο, σεβάσμιε κύριε, εκείνος ο άνδρας δεν επιστρέφει, υπάρχει σε μένα μεταβολή - 'μακάρι να μην έχει συμβεί τίποτα κακό στον νεαρό Τσιραβάσι'».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξη του νεαρού Τσιραβάσι θα εγείρονταν σε σένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος;» «Σεβάσμιε κύριε, από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξη του νεαρού μου Τσιραβάσι θα υπήρχε μεταβολή ακόμη και στη ζωή μου, πόσο μάλλον δεν θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος;» «Και με αυτή τη μέθοδο, αρχηγέ του χωριού, πρέπει να γίνει κατανοητό - 'οποιοσδήποτε πόνος εγειρόμενος εγείρεται, όλος αυτός έχει ως ρίζα την επιθυμία, έχει ως πηγή την επιθυμία. Διότι η επιθυμία είναι η ρίζα του υπαρξιακού πόνου'».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, όταν η μητέρα του Τσιραβάσι ήταν αθέατη από σένα, ήταν άγνωστη σε σένα, υπήρχε σε σένα θέληση ή πάθος ή αγάπη για τη μητέρα του Τσιραβάσι;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Βασιζόμενος στην όραση ή στην ακοή, αρχηγέ του χωριού, έγινε έτσι σε σένα - 'θέληση ή πάθος ή αγάπη για τη μητέρα του Τσιραβάσι';» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξη της μητέρας του Τσιραβάσι θα εγείρονταν σε σένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος;» «Σεβάσμιε κύριε, από τη δολοφονία ή τη φυλάκιση ή τη δήμευση ή την επίπληξη της μητέρας του Τσιραβάσι θα υπήρχε μεταβολή ακόμη και στη ζωή μου, πόσο μάλλον δεν θα εγείρονταν σε μένα λύπη, θρήνος, πόνος, δυσαρέσκεια και άγχος!» «Και με αυτή τη μέθοδο, αρχηγέ του χωριού, πρέπει να γίνει κατανοητό - 'οποιοσδήποτε πόνος εγειρόμενος εγείρεται, όλος αυτός έχει ως ρίζα την επιθυμία, έχει ως πηγή την επιθυμία. Διότι η επιθυμία είναι η ρίζα του υπαρξιακού πόνου'». Ενδέκατη.

12. Η ομιλία για τον Ρασίγια

364. Τότε ο Ράσιγια, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο·αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Ράσιγια, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε: 'Ο ασκητής Γκόταμα επικρίνει κάθε αυστηρό ασκητισμό, κατηγορεί και υβρίζει εντελώς κάθε αυστηρό ασκητή που ζει λιτά'. Εκείνοι, σεβάσμιε κύριε, που είπαν έτσι - 'Ο ασκητής Γκόταμα επικρίνει κάθε αυστηρό ασκητισμό, κατηγορεί και υβρίζει εντελώς κάθε αυστηρό ασκητή που ζει λιτά', μήπως αυτοί, σεβάσμιε κύριε, λένε αυτό που έχει πει ο Ευλογημένος, και δεν συκοφαντούν τον Ευλογημένο με ψέματα, και εξηγούν σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση;» «Εκείνοι, αρχηγέ του χωριού, που είπαν έτσι - 'Ο ασκητής Γκόταμα επικρίνει κάθε αυστηρό ασκητισμό, κατηγορεί και υβρίζει εντελώς κάθε αυστηρό ασκητή που ζει λιτά', αυτοί δεν λένε αυτό που έχω πει, αλλά με συκοφαντούν με ψέματα, κούφια και ανυπόστατα πράγματα».

«Αυτά τα δύο άκρα, αρχηγέ του χωριού, δεν πρέπει να ακολουθούνται από έναν αναχωρητή - αυτή η επιδίωξη της ηδονικής ευτυχίας στις ηδονές, που είναι κατώτερη, χωριάτικη, κοινή, μη ευγενής, μη επωφελής, και αυτή η επιδίωξη της αυτοταπείνωσης, που είναι οδυνηρή, μη ευγενής, μη επωφελής. Μη προσεγγίζοντας αυτά τα δύο άκρα, αρχηγέ του χωριού, η μέση πρακτική έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα - που δημιουργεί όραση, που δημιουργεί γνώση, που οδηγεί στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Και ποια είναι, αρχηγέ του χωριού, αυτή η μέση πρακτική που έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα - που δημιουργεί όραση, που δημιουργεί γνώση, που οδηγεί στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα; Αυτή ακριβώς η ευγενής οκταμελής οδός, δηλαδή - ορθή άποψη... κ.λπ... ορθή αυτοσυγκέντρωση. Αυτή λοιπόν είναι, αρχηγέ του χωριού, η μέση πρακτική που έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα - που δημιουργεί όραση, που δημιουργεί γνώση, που οδηγεί στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα.

«Υπάρχουν, αρχηγέ του χωριού, αυτοί οι τρεις τύποι ανθρώπων που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές στον κόσμο. Ποιοι τρεις; Εδώ, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία· αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, αλλά δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με αδικία, με βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, αλλά δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες

πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη και με δικαιοσύνη και με αδικία, και με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις.

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Και αυτά τα πλούτη τα καταναλώνει με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή. Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία. Αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Και αυτά τα πλούτη τα καταναλώνει χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για τρεις λόγους. Για ποιους τρεις λόγους είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτούς τους τρεις λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για δύο λόγους, αξιέπαινος για έναν λόγο. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιέπαινος; "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές και αναζητά πλούτη με αδικία, με βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με αδικία, με βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για έναν λόγο,

αξιέπαινος για δύο λόγους. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιέπαινος; "Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. "Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για έναν λόγο, αξιόμεμπτος για τρεις λόγους. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιους τρεις λόγους είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιόμεμπτος για αυτούς τους τρεις λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για δύο λόγους, αξιόμεμπτος για δύο λόγους. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη και αδικία, με βία και χωρίς βία, ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. Για ποιους τρεις λόγους είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις· για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος; "Αναζητά πλούτη με αδικία, με βία" - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές που αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για έναν λόγο, αξιόμεμπτος για δύο λόγους. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιόμεμπτος; Δεν ευχαριστεί τον εαυτό του, δεν τον ικανοποιεί· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμεμπτος. "Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις" - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιόμεμπτος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για δύο λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος; 'Δεν μοιράζεται, δεν κάνει αξιέπαινες πράξεις', για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις, και αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για έναν λόγο. Για ποιους τρεις λόγους είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις· για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος; 'Αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή', για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμεμπτος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τρεις λόγους, αξιόμεμπτος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, και αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία, ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του, μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις. Και αυτά τα πλούτη τα καταναλώνει χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για τέσσερις λόγους. Για ποιους τέσσερις λόγους είναι αξιέπαινος; Αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη, χωρίς βία· για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. Ευχαριστεί τον εαυτό του, τον ικανοποιεί· για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Μοιράζεται, κάνει αξιέπαινες πράξεις·

για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιέπαινος. 'Αυτά τα πλούτη τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή', για αυτόν τον τέταρτο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, που απολαμβάνει αισθησιακές ηδονές είναι αξιέπαινος για αυτούς τους τέσσερις λόγους.

«Υπάρχουν, αρχηγέ του χωριού, αυτοί οι τρεις αυστηροί ασκητές με λιτή ζωή στον κόσμο. Ποιοι τρεις; Εδώ, αρχηγέ του χωριού, κάποιος αυστηρός ασκητής με λιτή ζωή με πίστη εγκαταλείπει την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή - 'Ίσως να επιτύχω καλή νοητική κατάσταση, ίσως να πραγματοποιήσω υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.' Αυτός βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και δεν επιτυγχάνει καλή νοητική κατάσταση, και δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση με πίστη εγκαταλείπει την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή - 'Ίσως να επιτύχω καλή νοητική κατάσταση, ίσως να πραγματοποιήσω υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.' Αυτός βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και πράγματι φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση, αλλά δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.

«Εδώ επίσης, αρχηγέ του χωριού, κάποιος αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση με πίστη εγκαταλείπει την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή - 'Ίσως να επιτύχω καλή νοητική κατάσταση, ίσως να πραγματοποιήσω υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.' Αυτός βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση, και πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση που βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και δεν φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση, και δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση είναι αξιόμემπος για τρεις λόγους. Για ποιους τρεις λόγους είναι αξιόμემπος; 'Βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του' - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμემπος. 'Και δεν φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση' - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμემπος. 'Και δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών' - για αυτόν τον τρίτο λόγο είναι αξιόμემπος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση, είναι αξιόμემπος για αυτούς τους τρεις λόγους.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση που βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και πράγματι φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση, αλλά δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση είναι αξιόμემπος για δύο λόγους, αξιέπαινος για έναν λόγο. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιόμემπος; 'Βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του' - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιόμემπος. 'Και δεν πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών' - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιόμემπος. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιέπαινος; 'Πράγματι φτάνει σε καλή

νοητική κατάσταση' - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση είναι αξιόμειπτος για αυτούς τους δύο λόγους, αξιέπαινος για αυτόν τον έναν λόγο.

«Εκεί, αρχηγέ του χωριού, αυτός ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση που βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του, και φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση, και πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση είναι αξιόμειπτος για έναν λόγο, αξιέπαινος για δύο λόγους. Για ποιον έναν λόγο είναι αξιόμειπτος; 'Βασανίζει και ταλαιπωρεί τον εαυτό του' - για αυτόν τον έναν λόγο είναι αξιόμειπτος. Για ποιους δύο λόγους είναι αξιέπαινος; 'Και φτάνει σε καλή νοητική κατάσταση' - για αυτόν τον πρώτο λόγο είναι αξιέπαινος. 'Και πραγματοποιεί υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών' - για αυτόν τον δεύτερο λόγο είναι αξιέπαινος. Αυτός, αρχηγέ του χωριού, ο αυστηρός ασκητής με λιτή διαβίωση είναι αξιόμειπτος για αυτόν τον έναν λόγο, αξιέπαινος για αυτούς τους δύο λόγους.

«Αυτές οι τρεις, αρχηγέ του χωριού, διαβρώσεις είναι ορατές εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματικές, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητές ατομικά από τους νοήμονες. Ποια τρία; Όταν κάποιος είναι κυριευμένος από λαγνεία, εξαιτίας του πάθους προτίθεται για πάθηση του εαυτού του, προτίθεται για πάθηση άλλου, προτίθεται για πάθηση και των δύο. Όταν το πάθος έχει εγκαταλειφθεί, δεν προτίθεται ούτε για πάθηση του εαυτού του, ούτε προτίθεται για πάθηση άλλου, ούτε προτίθεται για πάθηση και των δύο. Αυτή η διάβρωση είναι ορατή εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματική, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητή ατομικά από τους νοήμονες. Όταν κάποιος είναι κυριευμένος από μίσος, εξαιτίας του μίσους προτίθεται για πάθηση του εαυτού του, προτίθεται για πάθηση άλλου, προτίθεται για πάθηση και των δύο. Όταν το μίσος έχει εγκαταλειφθεί, δεν προτίθεται ούτε για πάθηση του εαυτού του, ούτε προτίθεται για πάθηση άλλου, ούτε προτίθεται για πάθηση και των δύο. Αυτή η διάβρωση είναι ορατή εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματική, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητή ατομικά από τους νοήμονες. Αυτές λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι οι τρεις διαβρώσεις ορατές εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματικές, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητές ατομικά από τους νοήμονες».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ράσιγια, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Δωδέκατη.

13. Η ομιλία για τον Παταλίγια

365. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Κολίγια· Ούτταρα ήταν το όνομα μιας κωμόπολης των Κολίγια. Τότε ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε - 'ο ασκητής Γκόταμα γνωρίζει την απάτη'. Εκείνοι, σεβάσμιε κύριε, που είπαν έτσι - 'ο ασκητής Γκόταμα γνωρίζει την απάτη', μήπως αυτοί, σεβάσμιε κύριε, λένε αυτό που έχει πει ο Ευλογημένος, και δεν συκοφαντούν τον Ευλογημένο με ψέματα, και εξηγούν σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση; Διότι εμείς, σεβάσμιε κύριε, δεν θέλουμε να συκοφαντήσουμε τον Ευλογημένο». «Εκείνοι, αρχηγέ του χωριού, που είπαν έτσι - 'ο ασκητής Γκόταμα γνωρίζει την απάτη', λένε αυτό που έχω πει, και δεν με συκοφαντούν με ψέματα, και εξηγούν σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση· αλλά πράγματι, αγαπητέ, εμείς δεν πιστεύουμε εκείνους τους ασκητές και βραχμάνους - 'ο ασκητής Γκόταμα γνωρίζει την απάτη, ο ασκητής Γκόταμα λοιπόν, αγαπητέ, είναι απατηλός'. Όποιος, αρχηγέ του χωριού, λέει έτσι - 'εγώ γνωρίζω την απάτη', αυτός λέει έτσι - 'εγώ είμαι απατηλός'. Έτσι ακριβώς είναι αυτό για τον Ευλογημένο, έτσι ακριβώς είναι αυτό για τον Καλότυχο». Τότε λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, θα σε ρωτήσω κάτι σχετικά με αυτό· όπως σου αρέσει, έτσι να απαντήσεις -

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, γνωρίζεις εσύ τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια;» «Γνωρίζω, σεβάσμιε κύριε, τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια». «Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, ποιος είναι ο σκοπός των μισθοφόρων με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια;» «Για να αποτρέπουν τους κλέφτες των Κολίγια, σεβάσμιε κύριε, και για να μεταφέρουν τα αγγελιαφορικά καθήκοντα των Κολίγια, γι' αυτόν τον σκοπό, σεβάσμιε κύριε, υπάρχουν οι μισθοφόροι με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια». «Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, γνωρίζεις εσύ τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια αν είναι ηθικοί ή ανήθικοί;» «Γνωρίζω, σεβάσμιε κύριε, τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια ως ανήθικους και κακόβουλου χαρακτήρα· και όσοι στον κόσμο είναι ανήθικοι και κακόβουλου χαρακτήρα, οι μισθοφόροι με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια είναι κάποιοι από αυτούς». «Αν κάποιος, αρχηγέ του χωριού, έλεγε έτσι - 'ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, γνωρίζει τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια ως ανήθικους και κακόβουλου χαρακτήρα, επομένως και ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, είναι ανήθικος και κακόβουλου χαρακτήρα', άραγε εκείνος μιλώντας έτσι θα μιλούσε σωστά;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε! Άλλοι, σεβάσμιε κύριε, είναι οι μισθοφόροι με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια, άλλος είμαι εγώ. Διαφορετικού χαρακτήρα είναι οι μισθοφόροι με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια, διαφορετικού χαρακτήρα είμαι εγώ». «Αν λοιπόν εσύ, αρχηγέ του χωριού, θα έχεις - 'ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, γνωρίζει τους μισθοφόρους με τα κρεμαστά μαλλιά των Κολίγια ως ανήθικους και κακόβουλου χαρακτήρα, αλλά ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, δεν είναι ανήθικος και κακόβουλου χαρακτήρα', γιατί ο Τατχάγκατα να μην έχει - 'ο Τατχάγκατα γνωρίζει την απάτη, αλλά ο Τατχάγκατα δεν είναι απατηλός'; Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, την απάτη, και το επακόλουθο της απάτης, και κατανοώ επίσης πώς κάποιος που ασκεί έτσι ως απατηλός, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση».

«Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τον φόνο έμβιων όντων, και το επακόλουθο του

φόνου έμβιων όντων, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που σκοτώνει έμβια όντα, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη λήψη του μη δοσμένου, και το επακόλουθο της λήψης του μη δοσμένου, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που παίρνει το μη δοσμένο, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, και το επακόλουθο της λανθασμένης σεξουαλικής συμπεριφοράς, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, την ψευδολογία, και το επακόλουθο της ψευδολογίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, ο ψεύτης, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη διχαστική ομιλία, και το επακόλουθο της διχαστικής ομιλίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που μιλάει διχαστικά, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη σκληρή ομιλία, και το επακόλουθο της σκληρής ομιλίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που μιλάει σκληρά, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη φλυαρία, και το επακόλουθο της φλυαρίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που φλυαρεί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, την πλεονεξία, και το επακόλουθο της πλεονεξίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, ο πλεονέκτης, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τον θυμό και τη μοχθηρία, και το επακόλουθο του θυμού και της μοχθηρίας, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που έχει κακόβουλο νου, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Κατανοώ, αρχηγέ του χωριού, τη λανθασμένη άποψη, και το επακόλουθο της λανθασμένης άποψης, και κατανοώ πώς κάποιος που ασκεί έτσι, αυτός που έχει λανθασμένες απόψεις, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

«Υπάρχουν, αρχηγέ του χωριού, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - "Όποιος σκοτώνει έμβιο όν, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή. Όποιος παίρνει κάτι μη δοσμένο, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή. Όποιος συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή. Όποιος ψεύδεται, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή".

«Φαίνεται όμως, αρχηγέ του χωριού, κάποιος εδώ με στεφάνια, με σκουλαρίκια, καλά

λουσμένος, καλά αλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, να απολαμβάνει τη ζωή με γυναίκες, σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Τι έκανε αυτός ο άνθρωπος που με στεφάνια, με σκουλαρίκια, καλά λουσμένος, καλά αλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, απολαμβάνει τη ζωή με γυναίκες, σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος αφαίρεσε με τη βία τη ζωή του εχθρού του βασιλιά. Σε αυτόν ο βασιλιάς ευχαριστημένος έδωσε δώρο. Γι' αυτό αυτός ο άνθρωπος με στεφάνια, με σκουλαρίκια, καλά λουσμένος, καλά αλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, απολαμβάνει τη ζωή με γυναίκες, σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς".

«Φαίνεται, αρχηγέ του χωριού, κάποιος εδώ, αφού τον έδεσαν με σφιχτό δέσιμο με τα χέρια πίσω από την πλάτη με γερό σχοινί, αφού του ξύρισαν το κεφάλι, αφού τον περιέφεραν από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι με τραχύ ήχο τυμπάνου, αφού τον έβγαλαν από τη νότια πόλη, να του κόβεται το κεφάλι νότια της πόλης. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Τι έκανε αυτός ο άνθρωπος, που αφού τον έδεσαν με σφιχτό δέσιμο με τα χέρια πίσω από την πλάτη με γερό σχοινί, αφού του ξύρισαν το κεφάλι, αφού τον περιέφεραν από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι με τραχύ ήχο τυμπάνου, αφού τον έβγαλαν από τη νότια πόλη, του κόβουν το κεφάλι νότια της πόλης;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος, εχθρός του βασιλιά, αφαίρεσε τη ζωή γυναίκας ή άνδρα· γι' αυτό οι βασιλιάδες, αφού τον έπιασαν, του επιβάλλουν τέτοιο βασανιστήριο"».

«Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, έχεις άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί». «Εκεί, αρχηγέ του χωριού, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'όποιος σκοτώνει έμβιο ον, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή', είπαν την αλήθεια ή ψέματα;» «Ψέματα, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που λένε κενά ψέματα, είναι ηθικοί ή ανήθικοι;» «Ανήθικοι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που είναι ανήθικοι, κακόβουλου χαρακτήρα, είναι λανθασμένα ασκούμενοι ή ορθά ασκούμενοι;» «Λανθασμένα ασκούμενοι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που είναι λανθασμένα ασκούμενοι, έχουν λανθασμένες απόψεις ή ορθές απόψεις;» «Έχουν λανθασμένες απόψεις, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που έχουν λανθασμένες απόψεις, είναι άραγε κατάλληλο να έχει κανείς εμπιστοσύνη σε αυτούς;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Φαίνεται λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, εδώ κάποιος με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνοντας με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος τι έκανε με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνοντας με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος αφαίρεσε με τη βία κόσμημα από τον εχθρό του βασιλιά. Σε αυτόν ο βασιλιάς ευχαριστημένος έδωσε δώρο. Γι' αυτό αυτός ο άνθρωπος με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνει με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς."»

«Φαίνεται λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, εδώ κάποιος με γερό σχοινί... κ.λπ... νότια της πόλης του κόβουν το κεφάλι, σε αυτόν είπαν έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος τι έκανε με γερό σχοινί... κ.λπ... νότια της πόλης του κόβουν το κεφάλι;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος από χωριό ή από δάσος πήρε το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή. Γι' αυτό οι βασιλιάδες, αφού τον έπιασαν, του επιβάλλουν τέτοιο βασανιστήριο." Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, έχεις άραγε δει ή ακούσει κάτι

τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί». «Εκεί, αρχηγέ του χωριού, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'όποιος παίρνει το μη δοσμένο, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή', είπαν την αλήθεια ή ψέματα;... κ.λπ... είναι άραγε κατάλληλο να έχει κανείς εμπιστοσύνη σε αυτούς;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Φαίνεται λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, εδώ κάποιος με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνοντας με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος τι έκανε με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνοντας με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος διέπραξε μοιχεία με τις συζύγους του εχθρού του βασιλιά. Σε αυτόν ο βασιλιάς ευχαριστημένος έδωσε δώρο. Γι' αυτό αυτός ο άνθρωπος με στεφάνια, με σκουλαρίκια... κ.λπ... απολαμβάνει με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς.»

«Φαίνεται λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, εδώ κάποιος με γερό σχοινί... κ.λπ... νότια της πόλης να του κόβεται το κεφάλι. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος τι έκανε με γερό σχοινί... κ.λπ... νότια της πόλης του κόβουν το κεφάλι;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος διέπραξε μοιχεία με γυναίκες και κορίτσια από καλές οικογένειες, γι' αυτό οι βασιλιάδες, αφού τον έπιασαν, του επιβάλλουν τέτοιο βασανιστήριο." Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, έχεις άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί». «Εκεί, αρχηγέ του χωριού, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'όποιος συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή', είπαν αλήθεια ή ψέματα;... κ.λπ... είναι άραγε κατάλληλο να έχει κανείς εμπιστοσύνη σε αυτούς;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Φαίνεται όμως, αρχηγέ του χωριού, κάποιος εδώ με στεφάνια, με σκουλαρίκια, καλά λουσμένος, καλά αλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, να απολαμβάνει τη ζωή με γυναίκες, σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Τι έκανε αυτός ο άνθρωπος που με στεφάνια, με σκουλαρίκια, καλά λουσμένος, καλά αλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, απολαμβάνει τη ζωή με γυναίκες, σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος ευχαρίστησε τον βασιλιά με ψευδολογία. Σε αυτόν ο βασιλιάς ευχαριστημένος έδωσε δώρο. Γι' αυτό αυτός ο άνθρωπος με στεφάνι, με σκουλαρίκια, καλολουσμένος, καλοαλειμμένος, με περιποιημένα μαλλιά και γένια, απολαμβάνει τη ζωή με γυναικείες ηδονές σαν βασιλιάς, θα έλεγε κανείς.»

«Βλέπει κανείς, αρχηγέ του χωριού, εδώ κάποιον που αφού δεθεί με σφιχτό δέσιμο με τα χέρια πίσω από την πλάτη με γερό σχοινί, αφού του ξυρίσουν το κεφάλι, αφού τον περιφέρουν από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι με τραχύ ήχο τυμπάνου, αφού τον βγάλουν από τη νότια πύλη, του κόβεται το κεφάλι νότια της πόλης. Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος τι έκανε που αφού τον έδεσαν με σφιχτό δέσιμο με τα χέρια πίσω από την πλάτη με γερό σχοινί, αφού του ξύρισαν το κεφάλι, αφού τον περιφέρουν από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι με τραχύ ήχο τυμπάνου, αφού τον έβγαλαν από τη νότια πύλη, του κόβουν το κεφάλι νότια της πόλης;" Σε αυτόν λένε έτσι - "Φίλε! Αυτός ο άνθρωπος κατέστρεψε την ευημερία ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη με ψευδολογία, γι' αυτό οι βασιλιάδες τον έπιασαν και του επιβάλλουν τέτοιο

βασανιστήριο'. Τι νομίζεις, αρχηγέ του χωριού, έχεις άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί». «Εκεί, αρχηγέ του χωριού, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'όποιος ψεύδεται, όλος αυτός βιώνει πόνο και δυσαρέσκεια στην παρούσα ζωή', είπαν αλήθεια ή ψέματα;» «Ψέματα, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που λένε κενά ψέματα, είναι ηθικοί ή ανήθικοι;» «Ανήθικοι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που είναι ανήθικοι, κακόβουλου χαρακτήρα, είναι λανθασμένα ασκούμενοι ή ορθά ασκούμενοι;» «Λανθασμένα ασκούμενοι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που είναι λανθασμένα ασκούμενοι, έχουν λανθασμένες απόψεις ή ορθές απόψεις;» «Έχουν λανθασμένες απόψεις, σεβάσμιε κύριε». «Αυτοί όμως που έχουν λανθασμένες απόψεις, είναι άραγε κατάλληλο να έχει κανείς εμπιστοσύνη σε αυτούς;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Θαυμαστό, σεβάσμιε κύριε, εκπληκτικό, σεβάσμιε κύριε! Υπάρχει σε μένα, σεβάσμιε κύριε, ξενώνας. Εκεί υπάρχουν κρεβάτια, υπάρχουν καθίσματα, υπάρχει στάμνα με νερό, υπάρχει λάμπα με λάδι. Εκεί όποιος ασκητής ή βραχμάνος έρχεται για διαμονή, σε αυτόν μοιράζομαι σύμφωνα με τη δύναμη και την ικανότητά μου. Κάποτε στο παρελθόν, σεβάσμιε κύριε, τέσσερις Διδάσκαλοι με διαφορετικές απόψεις, με διαφορετικές αποδοχές, με διαφορετικές προτιμήσεις, ήρθαν για διαμονή σε εκείνον τον ξενώνα».

«Ένας Διδάσκαλος είχε αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση -'δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων. Δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν'».

«Ένας Διδάσκαλος είχε αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση -'υπάρχει δωρεά, υπάρχει θυσία, υπάρχει προσφορά, υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, υπάρχει αυτός ο κόσμος, υπάρχει άλλος κόσμος, υπάρχει μητέρα, υπάρχει πατέρας, υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν'».

«Ένας Διδάσκαλος είχε αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση -'σε αυτόν που πράττει ή διατάζει να πραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει δεν διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και

διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, δεν υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία δεν υπάρχει αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης'.

«Ένας Διδάσκαλος είχε αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - 'σε αυτόν που πράττει ή διατάζει να πραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία υπάρχει αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης'.

«Σε μένα, σεβάσμιε κύριε, υπήρξε αβεβαιότητα, υπήρξε σκεπτικιστική αμφιβολία - 'Ποιος άραγε από αυτούς τους αξιότιμους ασκητές και βραχμάνους είπε την αλήθεια, ποιος ψεύδεται;»

«Αρκετό βέβαια για σένα, αρχηγέ του χωριού, να είσαι αβέβαιος, αρκετό να αμφιβάλλεις σκεπτικιστικά. Σε κατάσταση που πρέπει να αμφιβάλλεις, σε σένα εγέρθηκε σκεπτικιστική αμφιβολία.» «Έτσι έχω πίστη, σεβάσμιε κύριε, στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είναι ικανός να μου διδάξει τη Διδασκαλία έτσι ώστε να εγκαταλείψω αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.»

«Υπάρχει, αρχηγέ του χωριού, αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας. Και ποια, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία; Εδώ, αρχηγέ του χωριού, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων· έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου· έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά· έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχει από την ψευδολογία· έχοντας εγκαταλείψει τη διχαστική ομιλία, απέχει από τη διχαστική ομιλία· έχοντας εγκαταλείψει τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία· έχοντας εγκαταλείψει τη φλυαρία, απέχει από τη φλυαρία· έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία, δεν είναι πλεονέκτης· έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό

και τη μοχθηρία, δεν έχει κακόβουλο νου· έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη άποψη, έχει ορθή άποψη.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν'. 'Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, αδιαμφισβήτητα για μένα, που δεν βλάπτω τίποτε, ούτε κινούμενο ούτε ακίνητο; Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - υπάρχει δωρεά, υπάρχει θυσία, υπάρχει προσφορά, υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, υπάρχει αυτός ο κόσμος, υπάρχει άλλος κόσμος, υπάρχει μητέρα, υπάρχει πατέρας, υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν'. 'Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, αδιαμφισβήτητα για μένα, που δεν βλάπτω τίποτε, ούτε κινούμενο ούτε ακίνητο; Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή

λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - σε αυτόν που πράττει ή διατάζει ναπραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει δεν διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, δεν υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία δεν υπάρχει αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης». 'Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, αδιαμφισβήτητα για μένα, που δεν βλάπτω τίποτε, ούτε κινούμενο ούτε ακίνητο; Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί επιτύχεις την αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι θα εγκαταλείψεις αυτήν την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - σε αυτόν που πράττει ή

διατάζει να πραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία υπάρχει αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης'. Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, είναι αδιαμφισβήτητο για μένα, ότι εγώ δεν βλάπτω τίποτε, είτε κινούμενο είτε ακίνητο. Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από συμπόνια, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει... κ.λπ...

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν. Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του

αξιότιμου Διδασκάλου, είναι αδιαμφισβήτητο για μένα, ότι εγώ δεν βλάπτω τίποτε, είτε κινούμενο είτε ακίνητο. Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - υπάρχει δωρεά, υπάρχει θυσία, υπάρχει προσφορά, υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, υπάρχει αυτός ο κόσμος, υπάρχει άλλος κόσμος, υπάρχει μητέρα, υπάρχει πατέρας, υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν. Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, είναι αδιαμφισβήτητο για μένα, ότι εγώ δεν βλάπτω τίποτε, είτε κινούμενο είτε ακίνητο. Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - σε αυτόν που πράττει ή διατάζει ναπραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη

ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει δεν διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, δεν υπάρχει από αυτό κακό, δεν υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, δεν υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία δεν υπάρχει αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης». 'Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, αδιαμφισβήτητα για μένα, που δεν βλέπω τίποτε, ούτε κινούμενο ούτε ακίνητο; Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας.

«Αυτός λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, ο ευγενής μαθητής, έτσι απαλλαγμένος από πλεονεξία, απαλλαγμένος από θυμό, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση και μνήμων, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο Διδάσκαλος έχει αυτήν την άποψη και αυτήν την πεποίθηση - σε αυτόν που πράττει ή διατάζει ναπραχθεί, σε αυτόν που κόβει ή διατάζει να κοπεί, σε αυτόν που βασανίζει ή διατάζει να βασανιστεί, σε αυτόν που προκαλεί θλίψη ή διατάζει να προκληθεί θλίψη, σε αυτόν που εξαντλεί ή διατάζει να εξαντληθεί, σε αυτόν που τρομοκρατεί ή διατάζει να τρομοκρατηθεί, σε αυτόν που σκοτώνει έμβια όντα, σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο, σε αυτόν που διαρρηγνύει τοίχους, σε αυτόν που διαπράττει μεγάλη ληστεία, σε αυτόν που ληστεύει ένα σπίτι, σε αυτόν που ενεδρεύει στο δρόμο, σε αυτόν που πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου, σε αυτόν που ψεύδεται - σε αυτόν που πράττει διαπράττεται κακό. Ακόμη κι αν κάποιος με έναν τροχό με κοφτερή λεπίδα ξυραφιού θα έκανε όλα τα έμβια όντα αυτής της γης έναν σωρό κρέατος, έναν όγκο κρέατος, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη νότια όχθη του Γάγγη σκοτώνοντας και διατάζοντας να σκοτωθούν, κόβοντας και διατάζοντας να κοπούν, βασανίζοντας και διατάζοντας να βασανιστούν, υπάρχει από αυτό κακό, υπάρχει προέλευση κακού. Ακόμη κι αν κάποιος πήγαινε στη βόρεια όχθη του Γάγγη δίνοντας και διατάζοντας να δοθούν, θυσιάζοντας και διατάζοντας να θυσιαστούν, υπάρχει από αυτό αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης. Με τη δωρεά, με τον αυτοέλεγχο, με την

αυτοσυγκράτηση, με την αληθινή ομιλία υπάρχει αξιέπαινη πράξη, υπάρχει προέλευση αξιέπαινης πράξης'. 'Αν είναι αληθινά τα λόγια αυτού του αξιότιμου Διδασκάλου, αδιαμφισβήτητα για μένα, που δεν βλάπτω τίποτε, ούτε κινούμενο ούτε ακίνητο; Και στα δύο εδώ υπάρχει νίκη, ότι είμαι συγκρατημένος στο σώμα, συγκρατημένος στην ομιλία, συγκρατημένος στον νου, και ότι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο'. Σε αυτόν γεννιέται χαρά. Σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει. Αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία. Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτή λοιπόν, αρχηγέ του χωριού, είναι η αυτοσυγκέντρωση στη Διδασκαλία. Αν εκεί εσύ αποκτούσες αυτοσυγκέντρωση της συνείδησης, έτσι εσύ θα εγκατέλειπες αυτή την κατάσταση αβεβαιότητας».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Πάταλι, ο αρχηγός του χωριού, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Δέκατη τρίτη.

Η συλλογή Γκαμάνι ολοκληρώθηκε.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ο Τσάντα, ο Πούτα, ο Γιοντατζίβα, ο ελεφαντοδαμαστής, ο ξιφοδέτης·
Η διδασκαλία, η οικογένεια του κοχυλιού, ο Μανιτσούλα, ο Μπαντραράσι και ο Πάταλι.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών. 4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις. 8. Οι συνδεδεμένες ομιλίες προς τους Επικεφαλής έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org